

Ajankohtaista toimeentulotuesta Itä-Suomen läänissä/Etelä-Savon sosiaalijohtajien työkokous

Satu Syrjälä, ylitarkastaja
Itä-Suomen lääninhallitus
21.1.2008

Toimeentulotukimenot tilastoina 2006-2007; joitakin huomioita Etelä-Savosta

- Perustoimeentulotukeen ja täydentävään toimeentulotukeen käytetyt menot vaihtelevat kunnittain
- Perustoimeentulotuen osuus: 61,33%-94,65% kokonaismenoista
- Vain neljä kuntaa käytti suosituksen mukaisesti vähintään 10% menoista täydentävään tukeen

Muita huomioita

- Suositus: vähintään **3,3%** varsinaisen toimeentulotuen menoista tulisi käyttää ehkäisevään tukeen
- Ehkäisevään toimeentulotukeen käytettyjen menojen määrä vaihtelee kunnittain 0 %:sta 6,82%:iin, keskiarvo koko läänissä 1,69% **ja Etelä-Savossa 1,96%**
- Kuntouttavaan työtoimintaan käytettiin läänissä keskimäärin 0,90% menoista, Etelä-Savossa keskim. 0,54%

Johtopäätöksiä

- Toimeentulotukimenojen käyttö ei näiden tilastojen perusteella ole lain tavoitteiden mukaista (1 §: itsenäisen selviytymisen **edistäminen**, syrjäytymisen ja pitkäaikaisen toimeentulotukiriippuvuuden **ehkäisy**)
- Tilastointitavoissa ehkä eroja, mutta myös kuntien toimintatavoissa ja –periaatteissa ?
- Johtaako ”Niukkaakin niukempi” – periaate asiakkaan riippuvuuteen tuesta?
- ”Sisäiset ohjeet” eivät saisi käytännössä eikä periaatteiden tasolla olla lainvastaisia

Toimeentulotukipäätösten käsittelyajat (Toimeentulotukilaki 14 a §)

- Asia käsiteltävä kiireellisessä tapauksessa samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä hakemuksen saapumisesta, ei-kiireellinen **viimeistään seitsemäntenä** arkipäivänä saapumisesta
- Päätös **täytäntöön viivytyksettä**
- Käsittelyajat suurimmissa kunnissa lähes säännönmukaisesti 2-3 viikkoa, välillä 5-6 viikkoa
- Pienissä kunnissa päästään määräaikoihin paremmin
- Selvityksiä vireillä muutamissa kunnissa 31.3.2009 mennessä; uhkasakon mahdollisuus esitetty, ellei tilannetta saada vastaamaan lainsäädäntöä (Joensuu, Mikkeli, Varkaus, selvitteillä myös Kuopio ja Outokumpu)

Yhteydenotot toimeentulotuesta

- Yhteydenottoja runsaasti vuonna 2008; asiakkaat tietoisia lakiuudistuksesta
- Puheluja, sähköpostia, kanteluja
- Käsitellään valvonta- ja kanteluasioina
- Aiheena useimmiten käsittelyajat ja päätösten sisältö (valitustie)
- Kanteluja vireillä noin 10 kpl vuosittain
- Sosiaaliasiamiehille paljon tt-tukeen liittyviä yhteydenottoja; asiakkaille nopeampaa apua ja neuvottelumahdollisuus asiakkaan luvalla; yhteistyö lääninhallituksen kanssa
- Toimeentulotukiasiat lääninhallituksessa ovat ylitarkastaja Pia Sorsan vastuulla (Joensuu)

Johtopäätöksiä

- Toimeentulotuki on yksi **sosiaalityön muoto ja merkittävä työväline**
- Tehtävärakenteen tulisi vastata asiakkaiden tarpeita; etuuskäsittelijät ok., mutta oltava **sosiaalityöntekijäjohtoista** työtä, myös sosiaaliohjaajien käyttö tulisi arvioida
- Asiakkaiden voitava kohdata sosiaalityöntekijä niin halutessaan
- **Päätökset tulee antaa määräajassa, mitä se sitten organisaatiolta vaatiikaan**

Kiitos!

Satu Syrjälä

071 875 2447, 050 4356 867,
satu.syrjala@laaninhallitus.fi